

Békeharang

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1. ÉN, 15. ÉN.
AMERIKÁBAN - AZ ÉVI ELŐFIZETÉSI DIJ PORTÓVAL
2 DOLLÁR.
TIZ PÉLDÁNYT PORTÓMENTESEN KÜLDÜNK.

A PÜSPÖKI-METHODISTA
EGYHÁZ KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
EGÉSZ ÉVRE 60" - K
FÉLÉVRE 30" - K
EGYES SZÁM ÁRA 3 KORONA.

„Nem hallod-e Jézus szavát?”

Nem hallod-e Jézus szavát:

„Ki áll be ma munkába?
Az aratás im' itt van már
Fehérlik a gabona.”

Kitartóban hív a Mester

És megfizet odafenn

Hol? —, ki felelni nem restel:

„Itt vagyok, óh küldj engem!”

Tengert, ha be nem is járhatasz,

Szegény pogány lelkekért:

Pogányt köztünk is találhatasz,

Kapud előtt nyújts segílyt.

Ha nem adhatsz is ezreket

Add az özvegy fillérét

Jézusnak add mindenedet

S leli benned örömet.

Ne legyünk hát olyan restek,

Mondván: „Nincs itt mit tennem!”

— Míg emberi lélek vesznek

És az Úr hív sürgősen.

Végy megbízást Tőle mindjárt

Munkád' végezd gyönyörrel

Felelj gyorsan, ha szól hozzád

Itt vagyok, óh küldj engem!

Angolból: R.

Ilonka elment.

Ilonka elment. És most szomorúak vagyunk. *Megtorés*
Simi is szeretnénk. Hiszen olyan jó lányka volt és még egészen ártatlan. Mire visszajön megint, akkorra a mi Ilonkánk már nem lesz a régi Ilonka. Mikor elment, olyan volt, mint a rózsza. Milyen lesz, amikor újra visszajön? Bizonyára beteg és sápadt. Most még olyan szelíden nézett, mint valami galamb; igen, mint valami szép, fehér galamb; amire visszajön, akkorára valami vad láng fog lángolni a szeméből és a homlokán ott lesz majd a Kain bélyege.

Mindig eljött az imaórákra és áhitattal hallgatta az Úr szent igéjét. És imádkozott. Csodálatos szent áhitattal. En mindig éreztem, hogy az Ige behatolt a szívébe és hogy az imádság onnét a szívből jött. Azt hittem, hogy teljesen az Úr Jézusé. Az övé is volt, amíg el nem jött a Gonosz, ki először fiatal lelke megfélemlítésére nyomorúsággal és éhséggel korbácsolta végig a testét, azután pedig jólétet ígért neki, az esetre, ha letérdel előtte és imádja őt. És a szegény Ilonka? Irtózott a hideg szobától és a napoktól, melyekben nincs kenyér a háznál és oda adta magát a Gonosznak.

Elment egy zenészcsaláddal. Azok arany hegyeket, meleg ebédet és vacsorát, suhogó selymet és nehéz bársonyt ígértek neki. És ezt minnek fejében, mi legyen az ára? Azt mondták neki, hogy csak mosolyognia kell. Mosolyogni a fiatal urakra, ami nem is lesz olyan nehéz, de jövedelmező dolog.

A mi Ilonkánk most már mosolyog. Talán most még nem esik olyan neheze, de eljön az óra, amikor akkor is mosolyognia kell majd, amikor sírni, keservesen zokogni szeretne.

Könnyen hagyott el minket. Talán egyetlen sóhajts sem szakadt fel a szívéből. Óh, de tudom, hogy egy napon visszasír minket; vissza vágjuk abba a kicsiny szobába, ahol sok egyszerű ember gyülekezik össze, hogy oda öntse a napnak, a hétnek kínos terhét az Isten elébe. Igen, ide fog visszavágnni, amikor arcának rózsái elhervadtak már, amikor testéből a bűn kiszívta az életerőt, amikor irtó nyomorában még a Sátán is elhagyja majd.

Igen édes Ilonkánk, aki elmentél, hogy kariért csinálj a világban, ha majd a bűnben csináltál kariért és nem lesz már hová menekülnöd, amikor majd, mint valami ragályos beteget, kilök magából az a bizonyos társadalom, amelynek most eladtad magadat, amikor nem lesz eggyebéd, mint a könnyeid, melyekkel nyomorodat öntözöd, akkor gondold reánk és jöjj vissza! Mi még mindig ott imádkozunk abban a kicsiny szobában magunkért és érted. És, ha mindenki követ dob reád és lábbal rug feléd: mi szeretettel fogadunk, mert a mi szeretetünknek nem szabad megfogytokoznia. A mi szeretetünk sír utánad. Szeretetünk reménykedve vár reád.

Hegyháti.



KÜLÖNFÉLÉK.

Körzet-konferencia Mannheimban. Dr. Nuelsen püspökünk Amerikából visszaérkezve, a Rajna melletti Mannheim városba, körzetkonferenciára hívta össze, a különböző konferenciái területekről az összes kerületi felügyelőket és szuperintendenseket, jan. 11—13-ig terjedő időre. Magyar missziók képviselőiben Funk Márton szuperintendensünk vett részt a körzetkonferencián, melyen az összes németországi, svájci, balti tartománybeli osztrák és magyar szuperintendensek rövid 5 perces jelentésben számoltak be a kerületükben folyó munkáról és ennek állásáról. Különösen érdekes volt a balti-tartományokban és Oroszországban mutatkozó csodálatos ébredésekről szóló tudósítás. Ezerszám sereglének össze ott az emberek az evangéliom hallgatására s legörvendetesebb, hogy a munkából nőnek ki a munkások is az érett gabona learatására. *Bajorország*-ban nyitott ajtókról számol be a jelentés. Számos helyen áldásosan folyik a munka, még több helyen a munka megkezdését várja és sürgeti a lakosság. A *berlini* kerület szuperintendense — amint erről Funk testvér értesít bennünket — ezt jelentette: „Míg a nép államegyházbéli lelkeszket leránt a szónoki emelvényekről, methodista prédikátorok és szabad evangéliomi munkások hallgatására összesereglegő tömegeket békében hagy. A *bréma-i* kerületben elfogadta az Úr Jézust egy kommunista vezér is, ki most nyilvános népgyűléseken tesz bizonyosságot az Údvözítőről és előbbi tévelygéséről. A *lipcsei* kerület vezetője jelenti, hogy alig 6 hónap alatt 400 ember csatlakozott a mozgalmunkhoz; a *drezda-i* kerületben mindenfelé zsúfolásig telnek meg gyülekezeti helyiségeink és az u. n. Lausitzban, meg a szász alföldön is megkezdték a munkát. Végül megemlítem azt, mit Funk szuperintendens levelének elején említ: „Szeretve tisztelt püspökünk Zsolt. 77: 21 felett tartott megnyitó beszédjével mindnyájunknak sok áldással szolgált. Hogy Isten nemcsak az egyéni életet, hanem nyáját is miként vezeti igazán a legjobban, ennek az igazságnak a fejtegetése nagy vigasztalásunkra, bátorításunkra szolgált. Oh, igen, magyarországi kicsiny nyájunkat is az Úr vezeti!”

Funk szuperintendens körútja. Winterthurból, jan. 19. kelettel, ezeket írja Funk testvérünk a „Békeharang” olvasóinak, kiknek szeretetteljes köszöntését küldi: „Svájcban nagy szeretettel fogadtak. Bár itt sokat gyűjtöttek az utolsó évek alatt és jelenleg is nagy gyűjtés folyik Oroszország javára, mégis jut valamelyes adomány a Magyarországon folyó evangélizáció számára is. Liestalban, melynek 6000 lakója van, szép kápolnája van gyülekezetünknek, tulajdon 8 szobás prédikátor lakással, Baselban három egyszerű kápolnánk van, szép prédikátorlakásokkal és erős gyűltekezetekkel. Erős hóesés és hidegség mindkét helyen nagyon megnehezítette munkámat. De a hallgatóság nagy örömmel fogadja a magyarországi híreket. Uster, 10,000 lakóssal

bíró faluban oly nagy volt a lelkesedés, hogy oda majd még egyszer el kell mennem. Tegnap óta itt evangélizálok (Winterthurban). A gyülekezet 500 tagból áll s tán 60 éves, de pezsdülő élet látket benne. Néhány lélek: férfiak, asszonyok, ifjak, öregek tegnap este megtalálták az Urat. Az imádkozás lelke felüdítő.” Programom a következő: Febr. 14. Neuve Chatel, 15. Lausanne, 16. Vevey, 17. Lys, 19. Bern I. és II. 21. Lignan, 22. Langnau, 23. Luzern, 26. Lenzburg, Arau, Rapperswil, 27. Chrischona, III. 1. Uster, 5. Zürich, azután hazautazás.” Gondoljunk reá és munkájára imáinkban.

Dr. Nuelsen egészségi állapota. Püspökünk a mannheimi körzetkonferencia után nyomban erős spanyol-betegségbe esett. Amerikai útja, sok fáradozása, dolga részben siettetette, részben késleltette is a benne bújkáló betegség kitörését. Napok óta küzdött a fel-fellépő rosszüllete ellen, míg végre Lipcsében erőt vett rajta a makacs betegség és ágyának döntötte. Az ottani diakonissza-otthonban, diakonissza-testvérek hűséges, szeretetteljes ápolása mellett — amint értesülünk — Isten kegyelméből már a javulás útján van.

Audiencia. Dr. Nuelsen püspökünket, Amerikából Európába való visszautazása előtt, *Harding* G. Warren, az Egyesült Államok elnöke, audiencián fogadta. Püspökünknek az az előjoga, hogy ez alkalommal fontos ügyekben beszélhetett úgy az Egyesült Államok elnökével, mint Amerikának Németországba küldött nagykövetével, bizonyára Isten országának érdekét szolgálta.

Földi értékek elértektelenedése. Edisson Tamás, a híres elektromossági feltaláló, m. é. december havában azzal a bejelentéssel lepte meg a világot, hogy nemsokára kémiai úton elő fognak tudni állítani közönséges fémből aranyat. Ő maga így ír erről a dologról: „Kiderült, hogy az ólom nem egyszerű fém, mint ahogy eddig gondoltuk, hanem két alkatrésznek a kapcsolata. Az arany előállításához is minden nap várható az új feltalálása. Ezt már évek óta lehetségesnek tartom és ez az újabb felfedezés a problémának részben való megoldása”. Mit tesznek majd azok, kiknek sok az aranyuk, ha így majd olcsó lesz az arany? S mit tesznek majd azok, kiknek sok a földi kincsük, ha e világ elmúlik s megjön minden földi érték teljes elértektelenedése? Luk. 12: 20—21. Voltaire, híres francia atheista halálos ágyán vagyonának felét odaajánlotta orvosának, ha az életet csak egy félórával megnyújthatta volna. Ennyire nem becsülte már földi kincseit! Azért: Mt. 6: 33!

„Drága Otthou.” Ez a neve annak a gyermekmentő és anyavédő hajléknak, melyet Bast Antal püspök Kopenhágában nyitott nem régiben. Dániában ugyanis a szorultabb viszonyok közt levő fiatal anyák úgy igyekeznek szabadulni a gyermekekkel való bajlódástól, hogy azokat egyszerűen meggyilkolják, vagy vízbe fojtják. Ezen nemzetölő erkölcstelenség ellen újságokban, előadásokban, nyilvános hivatalokban, közegészségügyi szakférfiak által minden úton-módon fel-

vették a harcot. Amíg a harc így folyt, Bast püspök kapta magát és szülő anyák befogadására berendezte a „Drága Otthont”. Mióta ez az otthon megnyitott, még egyetlen egy gyermekem sem következett el erőszakos halált Kopenhágában. Az Otthon áldásos hatása tehát nyilvánvaló. A dánországi methodizmusra vonatkozólag ez a mentő munka nagy jelentőségű tény. Az érdeklődés eme munka iránt egészen általános és a lapokban megtisztelő bizonyágtétel jelent meg, mely azóta szájon forog: „A methodisták cselekesznek, míg a politikusok beszélnek”.

Az amerikai methodisták nemzeti konferenciája Detroitban. Ezt nov. 15–17-ig tartották amerikai egyházunk vezérfiai: 1200 egyházi képviselő ének, ima s komoly témák megbeszélése mellett töltött e nehéz időben, néhány csendes napot az Úr Jézus lábainál együtt. Dr. Mott Jánosnak ezen a konferencián tartott hatalmas előadását mult számunkban közöltük s aktuális tárgyánál fogva itt is felhívjuk rá a figyelmet. A konferenciát Harding köztársasági elnök hosszú táviratban üdvözölte. E konferencián szeretve tisztelt püspökünk, Dr. Nuelsen János is résztvett.

VASÁRNAPI ISKOLA

Cigánykeresztség — ezelőtt 250 évvel.

Harms Lajos, az ismert, jámbor lelképásztor, a következő igaz történetet beszélte el:

Az 1653–1673-ik év között a lüneburgi pusztán fekvő Hermannsburgban lakott egy Boccatius Pál nevű lelkész. Ugyanabban az időben élt Haselhorsti János, az ottani várnak úra. A várúr és a lelkész mindketten istenfélő emberek voltak és a missziót szerették. — Ezért különösképpen törődtek a szegény cigányokkal is. Az akkori időben csapatostól vonultak a cigányok Németországban egyik helyről a másikra. A népeket a falvakban nagyon megfélemlítették, mert szemtellenül loptak és kéregtek. De mivelhogy üstöket foltoztak, mégis megtűrték őket, mert az üstfoltozást nem nélkülözhatték. Haselhorst úr és Boccatius lelkész többször társalgott ezekkel a jöttment emberekkel és fájt nekik a cigányok sötét pogánysága. Mert még addig egy cigány sem adta szívéét az Úr Jézusnak. A nemes és a lelkész arra törekedtek, hogy kitartó szeretettel rábírassák a cigányokat arra, hogy keresztyének legyenek és szívüket az Úr Jézusnak átadják. A cigányok Hermannsburg két különböző részén telepedtek le, az egyik tábor északon, a másik délen feküdt. Innen keresték fel a falubelieket az üstökért, mignem az egész falut átkutatták s ha több munka nem akadt, tovább vándoroltak. Ahányszor cigányok érkeztek a várudvarba és a paplakba, nemcsak hogy szeretettel fogadták és megajándékozták őket, hanem a várúr, a lelkész kísére-

tében, meg is látogatta őket saját sátraikban. Beszéltek nekik az Úr Jézusról és az örök életéről és elmondták nekik, hogy az Úr Jézus óeretük is kiontotta szent véréét. Először hallani sem akartak róla a cigányok, de a két embernek szeretete mégis győzött úgy, hogy végül érdeklődéssel álltak meg és hallgatták, amit nekik mondtak. Néha-néha meghihletődött az egyik, vagy a másik olyannyira, hogy a templomba is elmentek. Haselhorst úr pedig állást nyújtott egynehány fiatal cigányfiúnak és leánynak. Itt nagy szeretettel és keresztyén komolysággal bántak velük; a reggeli és az esteli áhitaton mindenkor részt kellett venniök. De sokáig nem bírták ki. Az a ruházat, melyet mi viselünk, nekik szűk volt, inkább szerettek félig meztelenül járni. És nem bírták kiállani a szűk szobákat és kamrácskákat; újból elmentek. Haselhorst úr és a lelkész azonban nem szüntek meg imádkozni és kérni az Úr Jézust, hogy csak legalább egyet a cigányok közül térítene meg. Hisz Ő úgy kormányozza az emberi szíveket, mint a vizek folyását.

Áldás nélkül azért már most sem maradt ez a szeretet. Észre lehetett venni, hogy egy idő óta Hermannsburg községben a cigányok már nem lopnak, sőt még ha idegen cigánytáborból való cigányok valamit el is csentek, azt már a barátok cigányok visszahozták. Többszörösen segédkeztek nagy fontossággal az előfordult nagyobb tüzeseteknél és macskaugrászserű gyorsasággal a háztetőkön termettek és ügyes kézzel fojtották el a tűzveszélyt. De azért még mindig nem mutatkozott az imádság meghallgattatása. Mindazonáltal a két férfi nem hagyta megfélemlíteni magát és egymást büzdítették az imádságban, azzal a példával amit az Úr Jézus mondott az özvegyről és az igazságtalan bíróról. Az 1665-ik évnek február havában történt, hogy Haselhorst úr egy vasárnap délután, istentisztelet után Boccatius lelkésznel volt. Éppen a Bibliáról beszélgettek, mikor nagy sietve cigány toppant be a paplakba és a lelkésszel óhajtott beszélni. Midőn bebocsájtották, előadta, hogy Hermannsburgtól északra, az úgynevezett szürüs-kerteken egy 15 éves ifjut hagyta hátra, ki már néhány hónap óta egyre fogyott olyannyira, hogy most már nem is bír továbbmenni. Mióta e vidéken ismertebbeké lettek, már nem öldösik le gyengélkedő betegeiket, mint ahogy ezt ezelőtt tették, de magukkal sem cipelhetik azt a gyermeket ilyen hideg téli időben, hát nem vehetné-e a lelkész vagy a földesúr őt magához? Szívesen itthagynák őt nekik, még ha mindjárt azt is kívánná, hogy megkereszteltesse — mondta a cigány. Most a két imádkozó csodálkozva és örvendezve tekintett egymás szemébe és a cigánnyal azonnal a szürüskertek felé siettek, ahol a beteg gyermek mellett egy Baven közeli faluból elősietett — Richardson nevű gazdával is találkoztak. «Subah» — így szólította meg a cigány azt a fiut — «melyik legyen a három közül atyád?» Subah, a lelkészre mutatva, így szólt: «Atyám a könyvvel»; aztán a földesúrra mutatva ezt mondta: «Atyám a fegyverrel»; végül a gazdára mutatva ezt kérte: «Atyám a kenyérral.» Mindhárman kezét

nyújtottak neki és megígérték, hogy kívánsága szerint fognak vele cselekedni. És ígéretüket hűen betartották. A lelkész tanította, a földesúr védelmezte, a gazda eltartotta. Az utóbbinak azonban bele kellett egyeznie abba, hogy a földesúr meg a lelkész kárpótlást adtak neki azért, hogy a fiút eltartotta. Baven, Hermannsburgtól csak egy kis negyedóránnyira fekszik s így majdnem naponkint lehetett látni a lelkészt, amint néha-néha magában, néha pedig a földesúr társaságában tette meg az utat Bavenba, avégből, hogy tanítsa a fiút és imádkozzék vele.

Az Úr csodálatosan megáldotta ezt a tanítást. Napról-napra lehetett látni, hogy gyengül a gyermekben, a test s miként erősödik a lélek. Hanem a jó Richardsonnak meggyűlt ám a baja a fiúval. Szép, puha ágat készített a számára és abba akarta bele fektetni a betegét, de Subah szörnyűlködve kiáltá: „Atyám, megfojtasz!” Richardson nadrágot is akart ráhúzni, de Subah megint csak szörnyűlködve kiáltott: „Atyám, megfojtasz!” Mindenáron csak a pusztá földön, a padlón akart feküdni s csak annyit engedett meg, hogy egy öreg zsákot terítsenek a földre. Ruhadarabokból is csak inget fogadott el, de ezt sem volt szabad a nyakán begombolni s a fél ujjait le kellett vágni. Könnyű vászon takarót is engedett magára teríteni. Így feküdt, négy hélig oly gyengén, hogy felkelni sem tudott, mert lábait falmondták a szolgálatot. De Isten igéje iránt mindig nagyobb lett a vágyódása annyira, hogy alig tudta kívárni azt az órát, amelyben szerető „atyja” a „könyvvel” megérkezett. Énekelni is úgy megtanult, hogy öröm volt hallgatni. A házi áhitatok alkalmával a legrövidebb idő alatt megtanulta az összes énekeket és csengő hangjával énekelte azokat betegágyán. A bibliai történeteket oly örömmel tanulta és annyira figyelt az elbeszélőre, hogy bármilyen történetet idők múltán is el tudott mondani. A reggeli órákon többször oda hívatta fekhelyéhez a cselédeket és a szolgákat és megkérte őket, hogy mondjanak neki történeteket, de csak olyat, amelyben az Úr Jézus neve is benne van. Amint a lekipásztor azt a történetet elbeszélte, hogyan keresztelte meg Fülöp a komornyikot, (Apostol, 8: 34—40.) ez annyira meghatotta, hogy attól a pillanattól fogva szüntelenül kérte, hogy őt is kereszteljék meg. Annyira vágyott Subah a keresztség után, hogy mikor a három atya összejött, örömmel egyeztek bele, hogy a fiatal cigányt megkereszteljék. A keresztséget nagypéntek napjára tűzték ki. Ez ünnepeles nap volt az egész községben. A keresztapák Richardson és Haselhorst úr voltak. A harmadik keresztapa a lekipásztor öccse lett, kit Péternek hívtak és a Hermannsburgi iskolának tanítója volt. Hosszú, fehér ruhába öltöztették Subahot és bevezették a templomban levő szószék melletti karosszékbe. Ebben a székben hallgatta végig a prédikációt, mely őt, annyira meghatotta, hogy szeméből könnycseppek pergették végig barna arcán. A prédikációnak tárgya Jézus szenvedése Pilátus és Heródes előtt volt. A prédikátor különösen ezekről a szavakról tartott mélyebb magyarázatot: „En azért születtem

és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Mindaz, ki az igazságból való hallgat az én szómra.” (Ján. ev. 18., 37.) És amint előjött, hogy Pilátus kérdé Jézust: „Mi az igazság?” — erre Subah annyira megindult, hogy kiegyenesedett székében és a szószék felé fordulva hangos szóval mondá: „Atyám! Jézus az igazság!” A prédikáció után következett a keresztesítés. Csengő hangon mondott ellent Subah a Sátánnak és minden fajzatának. Könnyezve mondotta el az apostoli hitvallást és bizonyosságot tett arról, hogy életre-halálra hű marad a három személyben levő egy Istenhez, kinek nevében meg is kereszteltetett. A keresztségben három nevet nyert: Péter, Pál és Kristóf. Richardson atyától ennek vezetéknévét fogadta el és a „könyvvel való atya” neve után a Pál név tetszett neki legjobban. A keresztség után még egy negyed évig élt Richardson házában és onnan minden vasárnap elvitette magát a templomba, hol időközben úrvacsorát is vett föl. Így testét-lelkét átadva az Úrnak, kevés idő múlva Megváltójában való hittel és boldog örömmel a jobb házába költözött. 1665. pünkösöd harmadnapján volt a temetése. Ez szép pogány-keresztesítés volt a régi Hermannsburgban. A rokonaiból és társaiból már senkit sem láthatott: viszont itt a földön, mert csak temetése után egy pár hétre jöttek a cigányok megint a faluba.

Ford.: A.

Az igazságot bevalló fiú.

A kis Pali haleset érte. Az édesanyja elküldte őt egy korszóval a kútra.

A kis Pali nagyon csintalan, pajkos gyerek volt. Édesanyja előre figyelmeztette, hogy vigyázzon a korszóra. Ahogy mentek a kút felé, találkozott egy hozzá hasonló magaviseletű fiúval. A két gyerek csakhamar összebarátkozott. Pali elfeledvén kötelességét, játszani kezdett a fiúval. Mivel kötelességét nem végezte, azért az Isten megbüntette. A korszó eltörött... Az idegen fiú elment. Pali egészen magára maradt. Csakhamar odajött egyik jó barátja, aki azt mondotta, hogy menjen haza és mondja azt, hogy egy ismeretlen ember elvette tőle a korszót. „Nem lehet!” — felelt Pali — „megmondom az igazat. Anyámnak mindent elmondok.” Mint becsületes fiú, meg is mondta. Az édesanyja mikor hallotta az esetet, így szólt: „Mivel megmondtad az igazat, nem bánlak, de máskor vigyázz!”

Kedves gyermekem, igazságot szólj, az igazság megment.

Ford.: Márkus István.



BIBLIAOLVASÓ KALAUZ

a Szentírás naponkénti olvasására.

A keresztyének házasság- és egyéb életviszonyai.

Vasárnap, febr. 12. Mire jó a házasság?
I. Kor. 7:1-2; 9. vers. A korinthusiak a házasságra vonatkozólag több kérdéssel fordultak az apostolhoz egy elvesztett levelükben. Pál apostol ezekre a kérdésekre felel. „Jó a férfiúnak asszonyt nem illetni.” Vagyis jó, ha nem lép házasságra. Különösen az idők nehézségeire való tekintettel 26. vers. Ezt megértik sokan ma. De elfelejtik a dolog folytatását. Azt t. i., hogy csak az esetben jó a házasságon kívül élni, ha valaki megőrizheti a tisztaságát: A ki meg nem tartóztathatja magát, az paráznaságba esik a házasságon kívül. Az ilyeneknek szól a 9. vers. Tehát a paráznaság elkerülése miatt jó a házasságot, melyet Isten rendelt (I. Mózes. 2:18.), de melybe az első emberpár bukása óta — sajnos — az ördög is beleszól. Csakhogy a pogányok és egyes zsidók szokásával szemben, hogy egy férfinak több felesége volt; — a keresztyéneknél minden férfinak tulajdon egy felesége legyen és minden asszonynak tulajdon egy férje.

Hétfő, febr. 13. A házastársak egymás iránti kötelessége. I. Kor. 7:3-6. Ez a kötelesség: a kölcsönös szeretet és jóakarát. Az az akarat, mellyel mindegyik igazi testi-lelki javát keresi hitvestársának. Nem szabad a házasságban sem a test kívánságainak szabad folyást engedni. Tisztátalan vágyak, féktelen kielégítése, a test uralmára vezet a lélek felett. Pedig a keresztyén házastársaknál a léleknek kell uralkodni a test felett. Nemcsak a házasságon kívül, hanem a házastársaknak egymáshoz való viszonyában is lehet paráznaság. Tedd vizsgálat tárgyává házasság-életedet ebből a szempontból! Azért jó, ha keresztyén házastársak egyenlő akaratból bizonyos ideig megfosztják magukat egymás testétől, hogy ráérjenek a „testi” hőjt mellett, lelkeik számára keresni láplálékot az Úrral való közösségben.

Kedd, február 14. A házasság nélküli élet. I. Kor. 7:7-8; 32-35. Pál apostol házasság nélkül élt, mert isteni adománya volt arra, hogy tisztán és szeplőtelenül megtartóztassa magát. De nem követelte senkitől, hogy kövesse példáját. Ezt csak ajánlotta mindazoknak, kiknek erre kegyelmi ajándékuk van. És nem azokból a bűnös, a mai modern világban általános és közismert kényelmi okokból kifolyólag ajánlotta ő a házasságnélküli életet. Hanem, hogy az így élő egyének az Úr dolgaira viseljenek gondot, hogy szentek legyenek mind testben, mind lélekben és megkíméltesse őket sok olyan földi gondtól, mely a házassággal velük jár. Pál tehát nem tiltja a házasságot. Nem állít fel tanácsával törvényt. Péternek, meg más apostoloknak volt feleségük s Pál apostol is hangsúlyozza, hogy neki is volna arra jóga, hogy azok példájára ő is megnősüljön.

I. Kor. 9:5. Azokat, kik tiltják a házasságot, Pál apostol az utolsó idők tévtanítóit közé sorolja. — I. Tim. 4:1; 3.

Szerda, febr. 15. A vegyes házasság és az elválás. I. Kor. 7:10-16. Nem az a vegyes házasság, mit ma értenek, rendszeren e kifejezés alatt, hogy t. i. különböző felekezetekhez tartozó egyének kötnek frigyot, hanem az, ha evangéliumi értelemben vett hívő el házasságban hitetlen egyennel. Ez persze nem fordulhat elő olyanoknál, kik már nőtlen, vagy hajadon korukban fogadták be szívökbe az Urat. Mert hívő egyén hitlennel nem fog házasságra lépni. De az előfordulhat, hogy hitetlen házastársak közül az egyik megtér. Ekkor kész a vegyes házasság. Már most szabad-e elválni az ilyen házastársaknak? A hívő fél csak egyetlenegy esetben válhat el: ha a hitetlen fél paráznaság által felbontotta a házasságot. De úgy ebben az esetben, valamint akkor, ha a hitetlen fél más okból hagyta cserben házastársát, a keresztyén új házasságra nem léphet más egyennel, míg a töle elvált és a tulajdonképpen házastársa meg nem halt. 39 vers.

Csütörtök, febr. 16. A keresztyén és hivatásának viszonylatai. I. Kor. 7:17-24. Üdvösségünkre nézve nem az állásunk, a külső életviszonylataink, hanem szívünk belső állása és személyes viszonyunk Istenhez a mérvadó. Nem úgy van, mint ahogy egy fiatal ember egy utazásom alkalmával mondotta: „A nehéz viszonyaim, a tarthatatlan helyzetem nem engedi, hogy komoly keresztyén életet éljek”. Hanem a szíve állapota, az embernek Istentől való elfordulása és ember-társai véleménye — tetszése szerint való igazodása akadályozza meg őt abban. Pedig a 23. verset nem volna szabad figyelmen kívül hagyni!

Péntek, febr. 17. A korviszonyoknak befo-lyása a házasságra lépés kérdésének eldöntésében. I. Kor. 7:25-31. A „jelenvaló szükség”: az üldözés, a nélkülözés, inséges idők, háborus szenvedések, a jelen világfolyás rövidege (29. vers) mind ajánlatossá teszik a házasság nélküli életet. (V. ö. Mt. 24:19.) Mt. 24:42. A keresztyén győzedelmesen halad a korviszonyok felett. A bánkódó legyőzi a szemébe könnyet facsaró fájdalmat. Az örvendő vigyáz, hogy öröme el ne ragadja szélsőségekbe. A házasságban élő egyén nem engedi, hogy házastársa az Úr képét takarja el előtte. A kereskedő, hogy az odafenn valókat el ne veszítse. Ilyen győzedelmes élet-e a te életed?

Szombat, febr. 18. Az eladó hajadónok jövőjének eldöntésében meglévő szabadság. I. Kor. 7:36-40. Akkoriban szegénynek tartották, ha a hajadon nem ment férjhez. Sok apa, kinek gondoljai közé tartozott, eladó leányát kiházasítani, elhamarkodta ezt a fontos lépést a „szegény” elkerülése miatt s ez által leányát iszonyú testi-lelki nyomorba sodorta. Ezzel a szokással szemben hangsúlyozza Pál, hogy szinte előny az, ha a hajadon nem megy férjhez. Ha pedig férjhez megy: ez az lépés az Úrban történjék. 39. vers. Te megfigyeled-e Isten igéjének intését? Ehhez méred-e és ezután irányítod-e az életedet?

A keresztyén szeretet, mint a keresztyén ismeretnek és a keresztyén szabadságnak koronája.

Vasárnap, febr. 19. Ismeret-szeretet. I. Kor. 8:1—3. A bálványáldozatról meg volt a keresztyéneknek az az ismeretük, hogy azokban résztvenni bűn, mivel az az egy igaz, élő Istennek a dicsőségét rabolja s mert az ilyen áldozással mindenféle kicsapongások voltak kapcsolatban, melyek elől keresztyénnek menekülnie kell. De e mellett nyugodtan vehetnék a piacon azt a húst, melytől bálványáldozatnak árubabocsátott része, vagy ehetnék valahol vendégségben az ilyen bálványáldozati maradványból készült ételt, mert hisz tudják, hogy a bálvány semmi. Csakhogy az ilyen ismeret felfuvalkodottá tesz. Azért a másokat tekintetbevévő, a gyengéket hordozó szeretetnek kell érvényesülni cselekedeteinkben. E szempontból kell az u. n. közönyös dolgokban való részvételünk kérdését is eldöntönnünk.

Hétfő, febr. 20. Sok isten, egy Isten. I. Kor. 8:4—6. A fejedelemségek, hatalmasságok, uraságok, királyságok, melyek nemcsak e világban, hanem a következőben is vannak (v. ö. Ef. 1:21; Kol. 1:16; 2:10), ezek azok, kikről az 5. versben szó van: „sok isten, sok úr”. (V. ö. Ján. 10:34—35; Zsolt. 82:6). De ezekre csak átvitt értelemben lehet az idézett kifejezéseket használni. Tulajdonképpen értelemben csak egy Istenünk van, az Atya és csak egy Úrunk, a Jézus Krisztus. (6. vers.) De az egy Isten mellett mindaz bálványod, amit jobban kedvelsz szivedben, mint Őt. Lehet ez pénz, családtag, barát, élvezet, jószág stb.

Kedd, febr. 21. Az erőtlenség. I. Kor. 8:7. Voltak, kik féltek attól, hogy a hús evése által valami összefüggésbe jutnának a bálványáldozattal. Róm. 14:23. Ezekkel szemben a szeretet s nem az ismeret álláspontjára kell az „erősebbeknek” helyezkedniök. És, ha azt mondaná valaki: Miért ne engedhetne a „gyenge” az ő álláspontjából, úgy Pál azt mondaná: Nem a saját jogainak bármire való tekintet nélkül kieroszakolt érvényesítése, hanem a szeretetnek alázatossággal párosult gyakorlata biztosítja „belső emberünk” növekedését.

Szerda, febr. 22. A botránkozás kerülése. I. Kor. 8:8—13. Ha az erőtlent megbotránkoztat, ez által bűnbe lökődik őt és megrontójává lesz. Azért inkább lemondok kedvéért bizonyos megengedett élvezetekről (13. vers). Van-e ilyen lemondó, áldozatokra kész, mások javát munkáló szeretet benned?

Csütörtök, febr. 23. Szabadság arra, hogy az evangéliomi munkás, az evangéliomból élhet. I. Kor. 9:1—14. Pál apostolnak joga volna az evangéliomból élni. De az Úr- és emberek iránt való szeretetből lemond e jogáról s példát mutat arra, miként lehet a szeretetért feláldozni a szabadságot.

Péntek, febr. 24. Miért nem élt Pál a szabadságával? I. Kor. 9:15—23. Azért, hogy a fiatal keresztyéneknek ne essék terhére, hogy kiemelje őket és hogy elejét vegye annak az esetleges vádnak, hogy ő tán csak nyereség kedvéért állt az evangéliom szolgálatába. De ez nem érdeme, mert az Úr megbízása folytán az evangéliomot prédikálnia kell. A főcélja, hogy lelkeket mentsen a Krisztus számára. Ennek érdekében engedékeny is tud lenni. „A zsidóknak zsidó, a pogányoknak pogány.” Mellékes dolgoktól el tud tekinteni, a fődolog érdekében. Te is? Vagy vannak vesszőparipáid?

Szombat, febr. 25. Az életkorona érdekében le tud mondani bizonyos szabadságokról. I. Kor. 9:24—27. A pogány versenyfutók és tornászok, kik minden negyedik évben versenyfutást s nagy tornaünnepélyt rendeztek Korinthusban, le tudtak mondani szesz italról, testi élvezetekről, egy babér koszorú elnyeréséért, hát a romolhatatlan életkoronáért mi nem tudnánk szívesen megválni bizonyos megterhelő, vagy tán ártatlan és megengedett, de nem hasznos dolgoktól, élvezetektől? „Magsanyargatom testemet” — ez az a józan és komoly fegyelem, mely inkább részeseíti a testet bizonyos fájdalomban, hogysen valami módon uralomra jutni engedné. Ismered ezt az önfegyelmezést? Gyakorlod?

Bálványáldozás és úrvacsora.

Vasárnap, febr. 26. Óvás világi élvezetektől. I. Kor. 10:1—14. Izrael fiai, mikor kijöttek Egyiptomból, rábízta magukat az Úr vezetésére és Isten népének minden áldásában részesültek. Mindamellet gonosz dolgokat kívántak. És így nem juthattak Kánaán földjére. Így vannak ma is keresztyének, kik kimentek a világból, de nem mentek be Isten gyermekinek dicső szabadságába. Ezek minden külső előnyük mellett is elvesznek. Azért a bűntől való teljes megítségülésre van szükség a bensőnkben és arra, hogy beteljünk felülről való erővel.

Hétfő, febr. 27. Nem ihatjátok az Úr poharát és az ördögök poharát. I. Kor. 10:15—22. Az e világgal és ördögi örömeivel való közösség, kizárja az Úrral való közösséget. Pedig hányan vannak, kik délelőtt bérálkoznak, konfiráltaknak, áldoznak, úrvacsoráznak, délután pedig a mulatozások helyein áldoznak világi gyönyörök bálványainak! Te még nem tetted? Az Úr tisztelete és világi bálványozás nem fér meg egymás mellett, mint ahogy nem férhet meg egymás mellett tűz és víz.

Kedd, febr. 28. Senki ne keresse, a mi az övé, hanem ki-ki azt, a mi a másé. I. Kor. 10:23—33. A meg nem tért ember önmagát, saját hasznát keresi. Az újjászületett lélek Isten dicsőségét és embertársai megmentését keresi. Ha nem így van, akkor az illető beteg. Nálad így van-e? Nem beteg a te keresztyénséged?

Nyílt levél

Reichert Gyula methodista lelkész testvéremnek!

Engedd meg, édes atyámia az Úrban, hogy a „Békeharang” 1922. évi február 1-én megjelent és a szerkesztői üzenetekben reám vonatkozó felfogásodra — sokaknak öröme és sokaknak megnyugtatója ilyen úton, a legteljesebb nyilvánosság előtt, — adhasam meg határozott választomat.

Természetesnek és érthetőnek találom, hogy mint szerkesztő nem hoztál olyasmit a lapban, ami ellenkezik meggyőződéseddel. E tekintetben nem érhet szemrehányás. De ahogy úgyesen ki akarsz térni az Údvadsereg taktikai nagyszerűsége elől, — hát ez nem illik olyan lelkészhez, aki felül állván minden felekezeti kicsinyeskedésen, szűkkeblűen és mereven elakar zárkózni a kor, a haladás és az egyetlen helyes eszköznek felhasználásától, amellyel még lehetséges tömegmissziót folytatni és a tömegleromlást megakadályozni. Te tudod legjobban — csak beismerni nem mered, — hogy az úgynevezett Údvadsereg-munka lényege, nem az utcai felvonulások és tüntetések (?) rendezése és nem is a hangos, lármás módszer, a mellyel dolgoznak, — hanem e munkának ott van a megbecsülhetetlen értéke a más egyházi mozgalmakkal szemben: nem dolgozik és nem épít elméletekre, hanem azonnal neki lát és olyan intézményeket létesít, a mellyel praktikus módszerrel megoldja azt, amit mások szemforgatásokkal próbálnak megoldani.

Te még nem ismered a bűn rettenetes hatalmát! Vagy ha ismered is, de annak lángja nem csapott még közvetlenül az arcodba és nem pörkölte azt meg.

Vajha egyszer is arcodba csapna annak sorvasztó forrósága, — jönnél, rohannál Te is táborunkba! Más a szalón, elmélgőd, sóhajtozó szobakeresztyénség, de más a mi keresztyénségünk, amely a csavargónak és az utcalányainak is akarja az Evangéliumot hirdetni, nem csak primitíven, de ha kell az ő sajtáságos, különös, durva, jassz stílusukban is.

En ünnepélyesen megkövetem a presbiterium tagjait, amiért velük szemben nem ildomos hangon és zsebmetező módon tárgyaltam. E kulturstülyedésre mások is figyelmeztettek — és belátom, hogy nem helyesen cselekedtem, de valami olyan ellenállhatatlan selyemfiui láz fogott el... és már csak egyet láttam magam előtt, azokkal együtt veszni el, ha értük valamit gyorsan és spon-tán tenni nem tudnék.

Tíz éve álmodom e munka felől és most, amikor egyszerre megadatott, hogy ez álom valóra váltsam; az érettük való szeretet oly mértékben hatalmába kerített, hogy sem a nappalom, sem az éjjelem nem volt nyugodt. Örökös hallucináció, visió, képek és tervek gyötörnek a jövőt illetőleg. Azóta feltűnően nagy étvágytalansággal szenvedek és hanyagabbul öltözködöm és... fanatikushittel nézem a megnyíló ajtót, hogy mikor jön Stefi és mikor jön Juci...

Visszaemlékszem ezelőtt egy esztendővel is, mily nagy volt nekem egy püspök, teszem föl: a mi kedves dr. Nuelsen püspökünk, de ma, — félek leírni, hogy lázadónak, renitensnek mondanak, — az én szememben oly kicsinek zsugorodott össze; de nagy, de édes, de elérhetetlen tünemény lett az, „akit 4 csendőr megláncolva vezet”. Érzem, hogy egyszer bolondot fogok csinálni és meg fogom csókolni az ilyen kezét...

Brrr... hová jutottam! Azóta úgy mondják, összeférhetetlen is lettem. Beismerem, aláírom.

Nem vagyok méltó a Te társaságotra sem, mert az erény, mégis csak erény, a bűn pedig, mégis csak bűn. És én ennek dacára érzem, hogy a söpredék szent stigmatisációját viselem magamon és, hogy a tékozló fiu fájdalomja és sebe, az én fájdalomam és az én nyitott sebem, mely feszül, állandóan nedves és engem lázas állapotban tart...

Hogy a magyarországi methodista misszió mit fog csinálni a jövőben, azt nem tudom, nem is érdekel. Én nem szép prédikációért, nem is dogmai igazságért és templomi rendért lettem methodistává. Engem a benső tűz hajtott e közösségbe, mert úgy véltem, hogy a methodisták tűzzel és Szentlélekkel dolgoznak. És ha egyes emberekben, tán Benned is csalódtam volna, e csalódás nem érintheti a methodista világmisszió nagy munkáját. Ez a munka a legkülönbélebb erőket egyesítheti és kell, hogy egyesítse, még akkor is, ha az pillanatnyi csalódással és fájdalommal karöltve jár.

Ez a tűz azóta felégette nemcsak a lelkemet, de megemésztette fizikai épségemet is. Testben, lélekben áldozata lettem e tűznek...

Te mint irod, Tamás vagy e kérdésben édes atyámia. Megértelek és nem vádollok. A tüzet nem lehet megérteni, azt megérezni kell!

Ha majd — bár ne profétálnék helyesen — Téged is közvetlenül érint a láng, ha majd a Te fiad is elbitangol és a lányod perdita lesz — akkor Te is el fogsz jönni és a forró könnyeidet át így fogsz szólani: „Gáborkám, mutass egy pontot, ahol én is megvethessem a dacolás és tagadás lábát a bűn, a világ, a pokollal szemben!” Akkor Te is azt fogod mondani, mit ér a legszebb, a legjobb keret, ha nem rohanhatok szabadon, kibontott hajjal, teljes tüdővel, mikor bennem a fájdalom muzsikálni kezd és mikor elfog a vágy, hogy egy vergődő akasztófa virágnak a siralomházban így szóljak, homlokodon csókolva azt: ha mindenki elhagy, én melletted akarok maradni az utolsó pillanatig, az utolsó reménységáig, az utolsó arcmozdulásig...

Végül azt is mondják — Te is szemembe mondtad — hogy sovíniszta vagyok. Hát igen is az vagyok a kulturoberekkel szemben, mert minden nyelvet dadogásnak tartok az egy, magyar nyelven kívül, de a bágyadt homályos szemű börtönlakótól, a kifestett, szerencsétlen hisztériáktól, nem kérdem a nációnáléját, úgy is tudom, hogy magyar. Zsebmetező, cigány, éjjeli lepke mindenütt magyar széles az egész világon. A legbűszkébb, a legszerencsétlenebb nép a glóbuszon. És én, ha nem is lennék magyar, mégis csak ennek a népnek lennék rajongója, apostola, szószólója.

Egy pillanatig sem gondoltam szembehelyezkedni a hivatalos methodista fölfogással, hiszen testestől, lelkestől mindenem; de... csavargó vadsággal hiszem, hogy e munkának senki sem fog tudni ellent állni, nem én, de szükségesség és a fájdalom, mely szemünkbe könnyet facsar, fog ez útra, e módszerre, e taktikára mindenkit kényszeríteni, aki még tud zókogni az ágyában, mikor télvíz idején, a csikorgós hidegben a toloncház félmeztelenjeire gondol és ablaka alatt a késő éjjeli órákban hallja a szerencsétlen utcai páriák zénebonáját...

Ez a fájdalom elfog éni Dombóvárra is és a mi sikoltó szavunk a csendes sötét éjszakában hozzád is el-

fog jutni fölébredsz, megdörzsölöd álmos szemeidet, elefejtet az egész kicsinyeskedést és akkor az „Überschwungot“ Te is derekad köré fonod.

Te szeretettel köszöntöttél, én is hasonló szeretettel kérlek:

Jöjj Macedóniába és ne légy ellenségünk nekünk. Ne légy hitetlen, hanem hívő, — és akkor szeretet békesség, egység lesz újra. Nem ugyan a rohadás, a semmittevés békessége, de teljes békesség lesz olyan értelemben, hogy a *cél* lesz előttünk és bennünk minden, nem a mi, hanem Isten nagyobb dicsőségére!

Budapest, 1922. évi, a megkezdett munka harmadik nehéz, küzdelmes, de biztató hónapjának első napján,

Csopják Gábor.

* * *

Csopják testvér nyílt válaszát egész terjedelmében leközlöm. A szeretet, a belátás, a körültekintés s még több körülmény készlet erre, bár több tekintetből nem helyeselhetem az ügyeknek ilyen módon való tárgyalását. — Az egész válasza nincs egyéb feleletem, mint, amit röviden jeleztem már. Óriási tévedés az, ha valaki azt hiszi, hogy én sajnálom tán az olyan féle emberek megtérését, kiket az Üdvhadsereg tud elérni, vagy, ha úgy vélekedik, — hogy az üdvhadsereg munkájának volnék az „ellen-ség”-e, Ellenkezöleg. Szívem tiszta érzelmével tudok azon örülni, ha a „tékozló fiúk és lányok” megtérnek és az „idősebb fiú” szemforgató kegyességét, az elveszett testvéreinek megtérése felett való sajnálkozását megvetem. Az üdvhadsereg munkájában azt a parancsot látom teljesedésbe menni, melyet a nagy vacsoráról szóló példázatban az úr ad szolgájának: „Eredj el az útra és a sőtényekhez és kényszeríts bejönni mindenkit, hogy megteljen az én házam.” Luk. 14 : 23. Csak aztán igazán megtérjenek azok a lelkek, kikhez az üdvhadsereg hozzá tud férni! Csak ne külsőségekben, külső formák elfogadásában, a mozgalomhoz való külső csatlakozásban lásák a megtérést! Mert ezáltal nem elmélyítik, hanem elapósítják a keresztyénséget. És azt se felejtsek, hogy Isten országában nem számlálják, hanem mérik a lelkeket! Vagyis: nem a mennyiség, hanem a minőség jön számba. Aztán ne monopolizálja az üdvhadsereg, — ne foglalja le csupán csak a maga részére azt a jogot, hogy az „elvesztett fiúkat és leányokat” egyedül és kizárólag csak ő hívogathatja és „kényszerítheti bejönni.” Más egyházak és szervezetek is résztvehetnek, minthogy részt is vesznek ebben a mentő munkában, annélkül, hogy az üdvhadsereg módszerét követnék. A methodista egyház is részt kér magának ebből a munkából. Azért is kezdte meg az alkoholelles mozgalommal kapcsolatban az éjfél miszsiót. De nem ebben vesztheti el magát és teljes erejét. — Ez sok irányba elágazó munkájának csak az egyik ága. Ezenkívül van még sok más ága és feladata is. És azokat is meg kell oldania. Az tehát, hogy a methodista egyház végez olyan munkát is, mint az üdvhadsereg, még nem jogosít fel senkit arra, hogy a methodista egyházat és az üdvhadsereget, a mi két teljesen különálló szervezet — összekeverje. Még kevésbé ad jogot arra,

hogy bárki a methodista egyház említett munkaágát az üdvhadsereg kezére játssza. Ez ellen méltán emeli fel tiltakozó szavát a presbitérium! S e felett ne csodálkozzék Csopják testvér sem. — Aki üdvhadsereget akar: az megszervezheti. De akkor hát az üdvhadsereggel lépjen összeköttetésbe. S ha ezt amúgy is megtette már, úgy vonja le magának a konzekvenciákat! Ez a férfias, egyenes eljárás. Végül még csak arra kérem szeretettel Csopják testvéremet, ne mondjon engem olyan magas polcon állónak, hogy nem volna méltó társaságomra. Ezt az állítását, ha kezét szívére teszi s izgalmaiból egy kicsit felocsúdik, maga is tévedésnek fogja látni. Ő még sokkal jobb társaságra hívatott mint az én társaságom. És pedig az Úr Jézussal való közösségre. Ebbe kell felemelni a „Stefi”-ket, meg a „Juci”-kat. Az igazán mellekes, hogy akár mint a methodista egyház, akár mint az üdvhadsereg alkalmazottja teszi ezt. A fő az, hogy ezt tegye!

Reichert Gyula.

Istentiszteleteink sorrendje:

Budapest, VI., Felsőerdősor 5. szám 1. emelet.
csütörtökön d. u. 7 órakor biblióra
vasárnap d. e. 10 órakor istentisztelet.

Budapest, VI., Petneházy-utca 25. szám alatt
szerdán este 7 órakor.
vasárnap d. u. 3 órakor.

Kispesten Nagy Sándor-u. 5. szám alatt minden
pénteken este 7 órakor és vasárnap délután
fél 4 órakor.

Cinkota-Ehmann-telep 3. barakk 2. ajtó alatt
szerdán este 7 órakor, vasárnap d. e. 10 és
délután 5 órakor.

Nyíregyházán Szarvas-utca 43. Vasárnap d. e.
11 és este 8 órakor, szerdán este 8 órakor.

Sásdon minden második vasárnap, este 7 órakor.

Dombóvár, Bezerédj u. 27. minden második
vasárnap este 7 órakor.

A szerkesztésért felelős: REICHERT GYULA
Dombóvár, Bezerédj-utca 27. szám.

Kiadó: «KERESZTYÉN KÖNYVESHÁZ» k. f.
Szövetkezet. Budapest, VI., Felsőerdősor 5. szám.